

til at paatage sig Tjenesten, det da skulde være Grund nok til at negte hvilkensomhelst Rheder, — der jo naturligviis ikke kunde bruge disse og heller ikke skyldte Nogen Regnskab for, hvorfor han ikke kunde betroe sit Skib og sit Gods ombord til saadanne Hænder, — Afgang til at faae Besætningen suppleret af saadant fremmed Mandskab, som var tilstede, og som han troede at kunne bruge. Jeg troer virkelig, at de nævnte Udtryk ere saa svævende, at de helst maatte gaae ud, og at altsaa denne Indskrænkning i de danske Søværnepligtiges Monopol til at forhyres paa danske Skibe enten for bestandig — thi jeg troer og haaber ogsaa, som i Motiverne er anført, at Grunden til Mangelen paa Søfolk er vedvarende — eller i alt Fald indtil anderledes bestemmes, maa indtræde reen og klar, saa at det kun er den, der som Contrahent i dette Forhold skal forhyre Mandskab, der har at bedømme, hvorvidt det for ham er fornødent at gjøre Brug af den saaledes indrømmede Ret eller ikke.

Justitsministeren: Forsaavidt den ærede Landsthingsmand har yttret, at Motiverne for, at Loven først udkom saa seent, ere temmelig svage, skal jeg tillade mig at udtale, at dette ligger forud for den Tid, da jeg fik med Sagen at gjøre. Da jeg tiltraadte Ministeriet, vidste jeg ikke, hvad der havde bevirket, at denne Sag, om hvis Tilværelse jeg havde Kundskab fra min Stilling i Indenrigsministeriet, var bleven standset, og det faldt mig ikke ind at anstille Undersøgelse i saa Henseende. Det var først langt hen paa Vinteren, saavidt jeg erindrer, i Januar eller Februar Maaned, at forskjellige Skibsredere henvendte sig til mig for at forhøre, hvorledes denne Sag stod, om den var fremmet, eller om den kunde ventes fremmet. Jeg fik da Leilighed til at undersøge Sagen; men, da der Intet forelaa derom i Ministeriet uden en Resolution, hvori der udtaltes, at Hs. Majestæt havde fundet overvefende Betænkkelighed ved at give en Lov som den, der tidligere var paatant, erholdt jeg en Udskrift af Statsraadsprotokollen, og deraf fremgik det, at Betænkkelighederne imod Loven vare hentede deels fra Forholdene i Hertugdømmerne deels fra Forholdet til Udlandet. For-

inden jeg derfor troede at burde foretage videre i Sagen, ansaae jeg det for nødvendigt at indhente nærmere Oplysninger, om de Forhold endnu vare tilstede, der tidligere havde talt for, at en saadan Lov udkom. Betænkninger bleve indhentede deels fra Vaterkonten i Kjøbenhavn deels fra Indenrigsministeriet, Marineministeriet og Udenrigsministeriet. Der hengik en temmelig lang Tid, inden alle disse Betænkninger kom mig tilhænde; først i Mai Maaned indkom de sidste Erklæringer; og, da de Autoriteter, med hvilke der var corresponderet, havde tilraadet, at Loven udkom, blev der strax lagt Haand paa Sagen, og Loven blev udarbejdet, efter at jeg havde talt med de øvrige Medlemmer af Statsraadet derom. Den blev nu forelagt Hans Majestæt Kongen i Begyndelsen af Juni Maaned. Jeg har allerede, da jeg forelagde Sagen, forklaret, hvorfor den desuagtet først udkom i Juli, ligesom ogsaa, hvorfor jeg, uagtet den udkom i Juli, dog troede ikke at burde holde den tilbage. Jeg maa til hvad jeg, da Loven blev forelagt, oplyste, dog endnu sige, at paa den Tid, Loven blev udarbejdet og forelagt Hs. Majestæt, i Begyndelsen af Juni, vidstes det endnu ikke bestemt, om, og i alt Fald ikke til hvilken Tid, den extraordinære Rigsdag i Sommerens Løb kunde komme sammen, og derfor var jeg navnlig paa den Tid aldeles bestemt paa at lade en saadan Lov udgaae. Der opstod vel senere, da det nærmere kunde forudsæes, at en extraordinær Rigsdag vilde komme sammen allerede i Sommerens Løb, Evtvl. hos mig, om jeg skulde lade Loven emanere; men af de Grunde, jeg, ved Lovens Forelæggelse, anførte, antog jeg, at dette var rettest. Dette forsaavidt den ærede Landsthingsmand yttrede sig om Lovens Form som provisorisk, og om de Betænkkeligheder, der tidligere have været imod at lade en saadan Lov emanere. — Hvad Lovens Affattelse angaaer, vil det ikke være undgaaet den ærede Taler, at Bestemmelsen i det Basentlige er optagen af den for Hertugdømmerne gjældende Lov. Jeg erkjender, at de nævnte Udtryk ere mindre bestemte. Ministeriet har ogsaa allerede modtaget Forespørgsel om, hvorledes Loven i et specielt Tilfælde er at forstaae. Et Skib skulde udrustes i en Kjøbstad heri